

OPINNÄYTETYÖ

SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULU

Aallon jäljellä

Alvar Aallon työtapoihin tutustuminen ja niiden hyödyntäminen
julkitilakalusteen suunnittelussa

Maija Pyhälampi
Kulttuuriala
Muotoilun koulutusohjelma
Sisustusarkkitehtuuri ja kalustemuotoilu
2017

TIIVISTELMÄ

Koulutusala
Kulttuuriala

Koulutusohjelma
Muotoilun koulutusohjelma

Työn tekijä(t)
Maija Pyhälampi

Työn nimi
Alvar Aallon työtapoihin tutustuminen ja
niiden hyödyntäminen julkitilakalusteen suunnittelussa

Sivumäärä/liitteet
82

Päiväys
28.11.2017

Ohjaaja(t)
Tarja Arkola

Tiivistelmä

Opinnäytetyön aiheena on julkitilan kalusteen suunnittelu Alvar Aallon työtapoihin tutustuen ja niitä hyödyntäen. Tarkoituksena on etsiä ja löytää Aallon persoonasta ja työskentelytavoista vastauksia siihen, mikä tekee muotoilusta aikaa kestävää. Opinnäytetyössä tutustutaan ensin suomalaisen muotoilun historiaan, tekijän nykyiseen suunnitteluprosessiin sekä Alvar Aaltoon ja hänen työtapoihinsa. Sen jälkeen kuvataan tekijän uusi suunnitteluprosessi ja lopputuote. Pohdinnoissa mietitään, selvisikö Alvar Aallosta jotain sellaista, josta myös tekijä voisi hyötyä omalla muotoilijan urallaan.

Avainsanat

Muotoilu, suomalainen muotoilu, kalustemuotoilu, Alvar Aalto, suunnitteluprosessi

ABSTRACT

Field of study
Culture

Degree programme
Degree programme in design

Author(s)
Maija Pyhälä

Title of thesis
Studying the design process of Alvar Aalto and designing a piece of furniture for a public space using relevant information.

Pages/Appendices
82

Date
28.11.2017

Supervisor(s)
Tarja Arkola

Abstract

The topic of this thesis is to study the design process of Alvar Aalto and to design a piece of furniture for a public space using relevant information. The aim is to learn something significant from Aalto's design process regarding his timeless design through decades. First the author studies the history of Finnish design, the author's current design process and Alvar Aalto's work methods. After that the author describes her new design process and introduces the finished product. At the end of the thesis the author speculates whether there is anything in Alvar Aalto's design process that the author could make use of in her career.

Keywords

Design, Finnish design, furniture design, Alvar Aalto, design process

1 Johdanto.....	10
1.1 Opinnäytetyön päämäärät.....	12
2 Suomalaisen muotoilun lyhyt historia.....	14
2.1 Suomalaisen muotoilun tulevaisuus?.....	16
2.2 Muotoilun monipuolisuus.....	18
3 Minä muotoilijana.....	24
3.1 Kuinka minä työskentelen.....	28
4 Alvar Aalto - lyhyt historia.....	30
4.1 Alvar Aallon vuosia.....	36
4.2 Aallon työskentely.....	38
4.3 Aallon merkittävimmät työt.....	40
4.3.1 Merkittävimmät työt kalustemuotoilussa.....	44
4.4 Artek.....	46
4.5 Yhteenveto.....	48
5 Oman kalusteen suunnitteluprosessi.....	50
5.1 Luonnostelu.....	56
5.2 Valinta.....	58
6 Lopputulos.....	60
6.1 Omat ajatukset.....	70
7 Pohdinta.....	72
Lähteet.....	76

KUVA 2: Säynätsalon kunnantalo

“I don't think there's so much difference between reason and intuition. Intuition can sometimes be extremely rational.”

PIIRROS 1: Alvar Aalto vanhana

I. Johdanto

Opinnäytetyöaiheen valinta oli minulle pitkä ja haasteellinen prosessi. Oli paljon kiinnostavia aihepiirejä, mutta niiden rajaaminen ja mieluisan aiheen löytäminen osoittautuivat yllättävän vaikeaksi. Jo pari vuotta sitten ajattelin, että haluan jotenkin tuoda Alvar Aallon mukaan projektiin.

Olen aina pitänyt Aallon tuotannosta, ja ihmetellyt miksi niiden suosio on säilynyt vuosikymmenten läpi. Lisäksi ajattelin, että maineensa johdosta Aallosta saattaisi löytyä parhaiten tietoa, verrattaessa vähemmän tunnettuihin muotoilijoihin. Mielestäni kalustemuotoilu on aiheena mielenkiintoisempi ja antoisampi, kuin sisustussuunnittelu. Lopputuloksena aiheekseni päättyi julkisen tilan kalusteen suunnittelu Alvar Aallon työtapoihin tutustuen ja niitä hyödyntäen.

Opinnäytetyössäni tutustun ensin suomalaiseen muotoiluun ja Alvar Aaltoon sekä hänen työskentelytapoihinsa. Tutkin myös omaa tämän hetkistä työskentelytapaa, sekä kuvaan mahdollisesti uudistuneen suunnitteluprosessini ja lopputuotteen. Ensin en miettinyt sen tarkemmin itse julkista tilaa, johon kaluste tulisi, kuin että kyseessä olisi jokin aulatila. Päädyin kuitenkin määrittämään tilaksi kirjaston, koska sillä saan rajattua työtäni lisää sekä tuomaan suunnittelulle ja kalusteelle oleellisia perusteluita ja funktion.

Opinnäytetyöni kuvituksessa käytän vain omia piirustuksiani, sekä itse ottamiani valokuvia.

1.1. Opinnäytetyön päämäärät

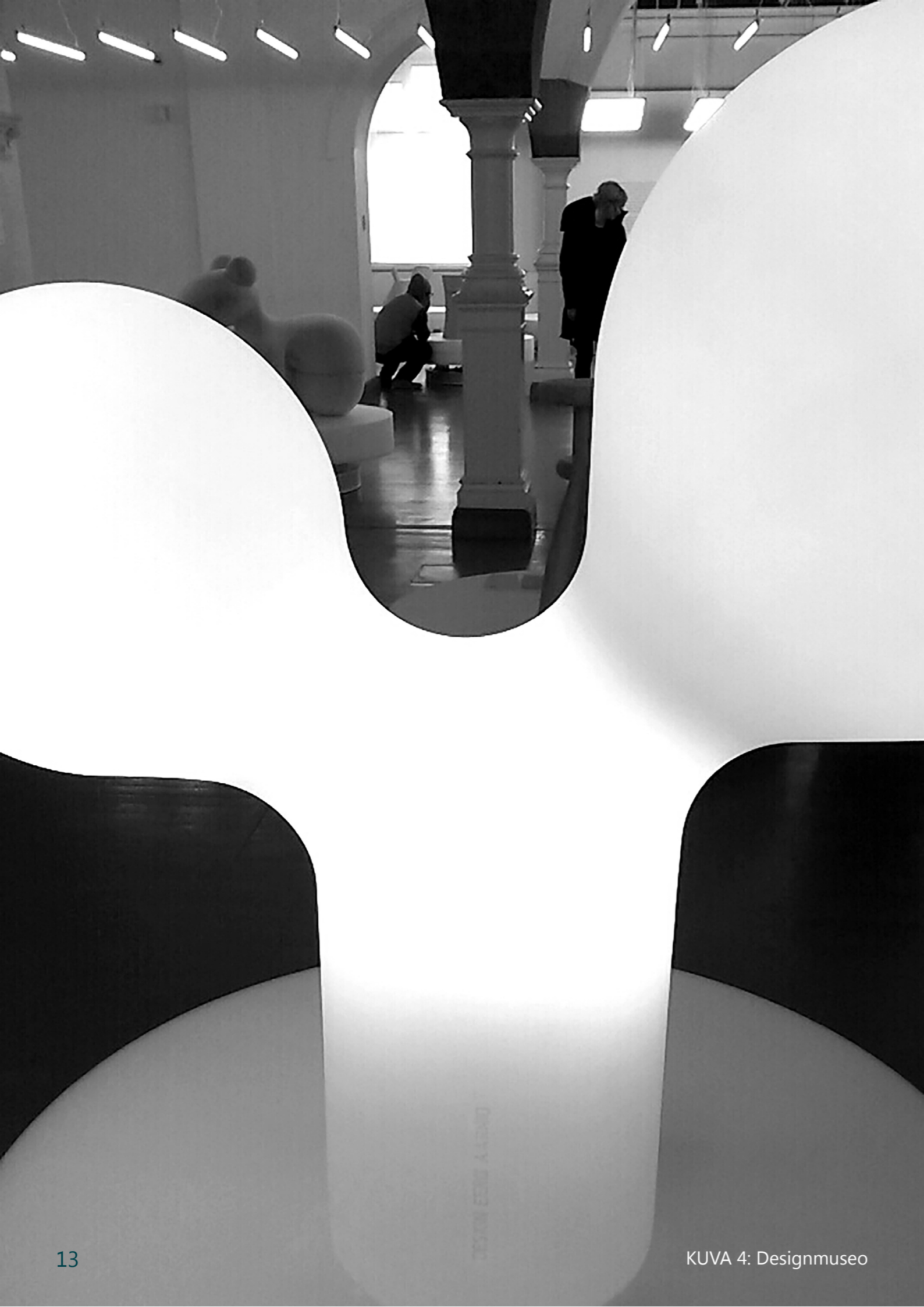
Tässä vaiheessa opintoja minulla on jo jonkinlainen tuntuma omasta suunnitteluprosesistani sekä lopullisesta työnjäljestä. Opinnäytetyössäni aion haastaa omat tapani ja selvittää, piileekö onnistuneen muotoilijan suunnitteluprosessissa jokin aspekti, jonka omaksumisesta olisi itselle jotain hyötyä. Vai onko kyseessä esimerkiksi vain puhdas lahjakkuus, jota on tai sitten ei ole?

Opinnäytetyön laajuuteen ja ajankäytön hallinnan vuoksi pyrin tiivistämään teoriaosuuden melko pintapuoliseksi. Suomalaisen muotoilun historia on laaja niin kuin sitä käsittelevä olemassaoleva aineistokin. Lisäksi Alvar Aalto on yksi maailman eniten kirjoitettuja arkkitehtejä, eikä minulla ole resursseja täydelliseen syvälliseen perehtymiseen aihealueeseen.

Pyrin etsimään tärkeimmät kohdat Alvar Aallosta, suomalaisesta muotoilusta sekä tietenkin itsestäni. Ennen kaikkea haluan opinnäytetyöstäni saada itselleni jotain konkreettista apua.

KUVA 3: Villa Mairea

2. Suomalaisen muotoilun lyhyt historia

Usein muotoilusta puhuttaessa ensimmäisenä tulevat mieleen esimerkiksi Alvar Aallon, Tapio Wirkkalan tai Eero Aarnion tuotannot, jotka kuitenkin ovat hyvinkin tuoretta ja modernia historiaa. Nykyisessä mallissaan suomalaisen muotoilun voisi sanoa alkaneen 1700-luvun loppupuolella. Suomessa muotoilua on ollut ensimmäisenä esimerkiksi työkaluissa, kirveessä ja kaappikellossa, eli hyvinkin käytännöllisyys edellä. (Vihma 2008)

Luonto on ollut lähtökohtana ja suurena vaikuttajana suomalaisen muotoilun tyyllisessä muodostumisessa. Jo aikoinaan Suomessa on ollut tyyppillistä, että talonpojat ovat tehneet itse kaiken tarvitsemansa, joitakin elintarvikkeita lukuun ottamatta. Perinteiseen talonpoikaistyyliin kuului, että ostettiin maata ja rakennettiin käytännössä kaikki itse, omalla tyyllillä ja tavalla, läheltä löytyvistä, luonnon tarjoamista raaka-aineista. Alusta alkaen vaikuttanut luonnonläheisyys näkyy suomalaisessa muotoilussa edelleen vahvana. Se on myös yksi niitä valtteja, joita suomimuotoilulla on maailmalla. (Kalha 2009) Tämä on totta. Orgaanisen muotokielen lisäksi tämä näkyy puun käytössä materiaalina. Metsäähän meillä täällä Suomessa riittää.

2.1. Suomalaisen muotoilun tulevaisuus?

“Human life is a combination of tragedy and comedy. The shapes and designs that surround us are the music accompanying this tragedy and this comedy. Furniture, fabrics, colour schemes and structures can be made earnestly and happily, so that they produce no contrast to the tragedy and comedy of human life. In this they correspond to decent dress and to decent living.”

ALVAR AALTO 1957

Onko suomalainen design loppujen lopuksi edes niin kansainvälisesti kilpailukelpoista ja suosittua, kuin me itse oletamme? Suomalaiseen luonteeseen ei kuulu itsensä kehuminen ja kauppaaminen, mikä hidastaa kansainvälistymistä. (Pöppönen 2013) Pöppönen esittää monia esimerkkejä omista kokemuksistaan, kuinka esimerkiksi Milanon huonekalumessuilla ruotsalaiset kauppaavat itseään ja osaamistaan sekä muotoilijoina tai muiden alojen edustajina, että myös yhtenevänä kokonaisuutena ja maana. Kuinka tunnettua suomalainen design lienee ulkomailla, jos jättää pois laskuista vuosikymmenten aikaiset klassikot, ja keskittyy uudempiin innovaatioihin? Suomessa kansainvälistymistä ja kehitystä hidastavat yritykset, jotka eivät ole halukkaita ottamaan riskejä ja satsaamaan uusiin suunnittelijoihin ja tuotteisiin, sekä itse suunnittelijat, jotka eivät uskalla rohkeasti kokeilla erilaisia materiaaleja ja muotoja, koska eivät usko yritysten lähtevän mukaan. Lisäksi yrityksillä on huonohko tapa ottaa kampanjoihinsa jo tunnettuja muotoilijoita uusien kasvojen sijaan tai jopa pelkästään uudelleen tuottaa vanhaa tuotetta esimerkiksi uudessa värissä. Osasyynä vanhojen suomalaisten designklassikoiden yhä jatkuvaan suosioon on se, että suomessa ei tuoteta ja markkinoida riittävän paljon uutta. Tämä lienee osittain yritysten syynä, juurikin siksi ettei uskalleta ottaa tuotantoon uusia ideoita. (Pöppönen 2013)

Nämä ovat tärkeitä asioita pohtia, kun miettii suomalaisen muotoilun tulevaisuutta. Loputtomiin pelkkä luonnonläheisyys ei kannata. Sekä muotoilijoilla että yrityksillä pitäisi olla rohkeutta kokeilla uusia tapoja ja tekniikoita, ottaa riskejä ja yrittää, sekä kehittyä samalla kun muukin maailma kehittyi.

2.2. Muotoilun monipuolisuus

Nykypäivänä suomalainen muotoilu tunnetaan käytännöllisenä ja modernina, mutta samalla visuaalisesti minimalisten kauniina. Yksi syy suomalaisen muotoilun korkeaan tasoon on se, ettei tyydytä vähempään. Nykypäivänä design käsitteenä on laajempi kuin ikinä ennen. Tietyllä tapaa kaikkea voi pitää designina, ja tietyllä tapaa kaikki tarkoituksenmukainen sitä onkin. (Vihma 2008),

Taiteella on hyvin tärkeä suhde muotoilun kehitykseen ja etenkin modernismin syntymiseen. Modernismin alkuaikoina haluttiin nimenomaan tuoda taide arkisen tavallisiin tuotteisiin, ja näin tuoda niille uutta arvokkuutta. Suomalaisen muotoilun ja taiteen yhteishistoriassa tärkeänä henkilönä nousee esiin Carl Gustav Estlander (1800-luvulla), joka otti asiakseen tuoda nämä kaksi alaa yhteen. Estlander ajatteli, että hyvän ja toimivan yhteiskunnan syntymisessä taiteella on käänteentekevä merkitys. Suomen silloisen huonon tilanteen Estlander uskoi johtuvan taiteen opetuksen puutteesta. (Vihma 2008),

Muotoilulla halutaankin koko ajan yhä vain enemmän parantaa toimivuuden ja esteettisen kauneuden lisäksi ympäristön viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Ympäristön muotoilu on paljon ajateltua isommassa roolissa ihmisten hyvinvoinnissa. (Vihma 2008) Mielestäni tämä on aivan totta, huomaan jo pelkästään itsestäni, kuinka viihdyn huomattavasti paremmin sellaisissa paikoissa, joissa on mietitty myös loppukäyttäjää, eikä vain toiminnallisuutta tai miltä idea näyttää paperilla.

Muotoilulla on taiteen lisäksi vahva suhde myös arkkitehtuuriin. Nämä kolme kulkevat aika käsikädessä. Lähes kaikissa tärkeimmissä arkkitehtuurin tyylikausissa on selkeästi nähtävissä muotoilun ja taiteen vaikutus ja läsnäolo. (Ilonen 2009) Tästä yksi ehkä tunnetuimpia suomalaisia esimerkkejä on kansallisromanttinen Hvitträsk (1900-luku) Kirkkonummella. Kyseessä on Eliel Saarisen, Armas Lindgrenin ja Herman Gaselliuksen ateljeekodit sisältävä kokonaistilataideteos, jossa kaikki tilat on suunniteltu pienimpiäkin yksityiskohtia myöten yhdeksi kokonaisuudeksi. (Museovirasto 2009) Nykyään tämän tyylistä kokonaisvaltaista suunnittelua ei enää juurikaan tehdä, paitsi joissakin suurissa julkisissa rakennushankkeissa, esimerkiksi kirkoissa. Funktionalismin myötä arkkitehtuurista tuli hyvin pelkistettyä ja persoonatonta, joka omalla tavallaan kuoletti kokonaisvaltaista suunnittelua. Arkkitehtuuriin on aikaisemmin tavallaan sisältynyt muotoilu. On ollut tyyppillistä, että arkkitehdit ovat suunnitelleet rakennuksiin myös huonekaluja, mutta eivät muotoilleet pelkästään yksittäisiä kalusteita. Arkkitehtien muotoilullisina tuotteina voisi pitää pientaloja, millaisina niitä onkin 1900-luvulta markkinoitu. (Ilonen 2009)

Vielä 1900-luvulla arkkitehdit suunnittelivat rakennuksia kokonaisuuksina kalusteita ja sisustusta myöten, mutta nykyään siitä on tullut sisustusarkkitehtien työtä, SIO:n perustaminen vuonna 1949 toi selkeän eron arkkitehtien ja sisustusarkkitehtien välille. (Ilonen 2009)

Lopputuotteen täydellinen ymmärtäminen vaatii muutakin kuin sen näkemisen. Pitäisi tietää myös suunnittelijan motiiveja sekä itse suunnitteluprosessin taustoja. Muotoilu on pääasiassa ongelmanratkaisua, mutta esimerkiksi tuoli on suunniteltu lukemattomia kertoja, eikä selkeitä ongelmia ole, joten uuden, perustellun funktion tuominen on haaste. Vaikka muotoilu onkin ongelmanratkaisua, tuote edustaa silti aina suunnittelijaansa esimerkiksi muotokielen tai arvojensa kautta. Onnistunut muotoilu kuitenkin määritetään esimerkiksi lopputuloksen toimivuuden ja esteettisten sekä kulttuuristen arvojen, ei suunnittelijan mukaan. Ongelmanratkaisun lisäksi muotoilun kenttä on hyvin rajoja rikkovaa, suunnittelijan tehtäväksi jää yhdistää eri aloja toisiinsa. Insinööri tuo teknisen osaamisensa projektiin, asiakas kaupalliset vaatimukset, ja muotoilija luo niistä kokonaisuuden. (Vihma 2009)

3. Minä muotoilijana

Vasta tulevana muotoilijana oma tyyli ja muotoilijan identiteettini on luonnollisesti vielä muodostumassa. Ideaalisinta olisi saada muodostettua omannäköinen ja tunnistettava tyyli, mutta sen löytäminen vaatii vielä paljon työtä. Jonkinlainen ajatus itselle mielisistä materiaaleista ja muodoista on olemassa, mutta uteliaisuudella ja kokeilemalla mahdollisimman monipuolisesti lopulta toivottavasti lopulta löydän oman muotoilijan identiteettini. Pohjoismainen pelkistetty tyyli on aina miellyttänyt omaa silmääni, vähemmän on todellakin enemmän. Se näkyy jonkin verran esimerkiksi kouluprojekteissani. Tämä myös vahvistaa kokeilun puutteen merkitystä, minkä takiaen koe voivani väittää, että se olisi ehdottomasti oma tyylini, koska en ole juuri muuta vielä kerennyt kokeilla. Pidän myös orgaanista muotokieltä erittäin kauniina. Luonto on aina ollut minulle tärkeä rauhoittumisen ja mielihyvän lähde. Parhailaan muotoilu on juuri luonnonomaista - huomaamatonta mutta vaikuttavaa.

Orgaanisuus näkyy Aallon töissä myös huonekalujen puolella, ja koska haluan opinnäytetyössäni nimenomaan olla kopiomatta Aallon muotokieltä, yritän tietoisesti hakeutua vähän kauemmas orgaanisesta ja etenkin aaltomaisesta tyylistä.

Opinnäytetyössäni halusin painottaa enemmän kalustemuotoilun kuin sisustussuunnittelun puolelle. Julkisen tilan kalusteeseen päädyin siksi, että jo pelkästään julkinen tila antaa työlle mieluisimmat raamit kuin yksityiskoti.

Julkisessa tilassa esimerkiksi materiaalien täytyy olla tiettyntyyppisiä, erilailla kovaa kulutusta kestäviä sekä paloturvallisia kuin yksityisessä kodissa.

Valitsin siis julkitilan kalusteen ja päätin suunnitteluprosessiin suhteellisen selkeät raamit luodakseni valita tilaksi kirjaston. Kirjasto on itselle hyvin tuttu ympäristö, ja yksi niitä paikkoja, joissa tuntee olonsa aina kotoisaksi, erityisesti jos rakennus on hyvin suunniteltu.

3.1. Kuinka minä työskentelen

Tällä hetkellä oma työskentelyni kalustemuotoilun parissa lähtee tehtävän briefistä - kenelle tehdään ja mitä? Sen jälkeen yleensä kartoitan jo olemassaolevia tuotteita, ja kuinka todennäköisesti olemassaolevaa ongelmaa on ratkaistu tai mikä siihen voisi olla ratkaisuna. Ongelmanratkaisun jälkeen siirryn muotokielen pariin, ja yleensä myös muotokieleen inspiraatiota haen sähköisesti. Tämä on yksi sellaisia asioita, joista minulla on ristiriitaisia tunteita. Toisaalta olet helposti kaiken tiedon parissa, mutta välttämättä se ei ole kaikista parhain ja luovin tai persoonallisin tapa työskennellä.

Muotokieleltä pohtiessa yleensä alkaa runsas luonnostelu, josta päädytään valitsemaan lopullinen tuote tai tuotteet, joita lähdetään viemään eteenpäin, visualisointiin, pienoismalliin, protoon, tuotteeksi asti. Yleensä projektit jäävät kuitenkin 3D-mallinuksen tai pienoismallin tasolle. Luonnollisesti, jos tehdään asiakkaalle, tämän kanssa ollaan yhteydessä läpi projektin.

4. Alvar Aalto - lyhyt historia

Alvar Aalto on yksi tärkeimmistä ja kansainvälisesti tunnetuimmista suomalaisista modernin arkkitehtuurin ja muotoilun edustajista. Hän aloitti uransa arkkitehtinä Jyväskylässä omassa toimistossaan vuonna 1923, mutta hänen tiedettävästi varhaisimmat arkkitehtuuripiirrokset ovat vuonna 1910 Aallon tädilleen lähettämässä kirjeessä, johon oli piirretty lumilinnan suunnitelma. Vuonna 1916 Aalto aloitti opintonsa Helsingin teknillisessä yliopistossa opettajanaan muun muassa Armas Lindgren. Lindgren mukaan Aalto oli lahjakas, mutta turhan välinpitämätön esimerkiksi mittasuhteissa ja työn laadussa. Opiskelujensa aikana Aalto muun muassa osallistui sisällissotaan ja vietti pari viikkoa putkassa epäiltynä jääkäriyhteisistä. (Rakennustieto 2014)

"I'm hell of a liberal and oppositionist in theory
but in practice I'm an architect and usually top man!"

1920-luvun alussa Aallolla oli ongelmia työllistymisen kanssa, ja hän teki töitä muun muassa Iltalehdelle. Vuonna 1927 Aalto tutustui Otto Korhoseen, jonka huonekalutehtaasta tuli Aallon pitkäikäinen yhteistyökumppani. Alvar Aallon kerrotaan sanoneen, että ilman yhteistyötä Korhosen huonekalutehtaan kanssa hän ei olisi selvinnyt taloudellisesti eikä olisi kyennyt toteuttamaan itseään arkkitehdin uralla. Korhosen huonekalutehtaan ja Aallon ensimmäinen yhteinen projekti oli Turku 700v näyttely vuonna 1929. Myöhemmin, vuonna 1935 perustetun Artekin tuotanto oli yksinomaan Korhosen tehtaalla. Samana vuonna Aalto vaihtoi huonekaluissaan päämateriaalina käyttämänsä teräksen puuhun sillä perusteella, että puun lämmönjohto sekä tapa heijastaa ääntä ja valoa luovat yhdessä mukavuuden. Otto Korhosen poika Paavo Korhonen kutsuu Alvar Aaltoa. (Lahti 1997)

"elämäntaiteilijaksi, valovoimaseksi ja karismaattiseksi päälliköksi, josta oli pakko pitää"
(Lahti 1997).

Miguel Fisacin mukaan Alvar Aallossa oli erikoista se, että häntä ei kiinnostanut millään tasolla muiden tyyli-suuntien arkkitehtuuri, kuin omansa.

Alvar Aalto oli puhelias, ulospäinsuuntautunut ja hyvin verkostoituva mies. Hänet muistetaan paikoitellen jopa hiukan pahasuisena ja liiankin rehellisenä persoonana. Aalto esimerkiksi suivaantui niin paljon, kun hänen suunnittelemansa Säynätsalon kunnantalon kupeeseen oli kiinnitetty räikeän värinen kyltti, että kivitti kyltin palasiksi. Pohjimmiltaan Aalto oli kuitenkin poikamainen hassuttelija. Mentytään naimisiin Elissa Aallon kanssa, Alvar esimerkiksi kirjoitti Kelan johtajalle, kuinka olisi ollut mukava tavata juhlissa, mutta hän oli niin päihtynyt, ettei löytänyt miestä. (Rakennustieto 2014)

Kreikan matkalla Aalto kuulemma hätisti häntä oppaaksi luulleet turistit kertomalla etsineensä vuosia Apollon patsaan jalkojen välistä kadonnutta osaa, ja löytäneensä sen vihdoin. Samalla Aalto veti taskustaan pitkulaista marmorinpalaa. Tämän jälkeen hän sai olla rauhassa. (Rakennustieto 2014)

Alvar Aalto suunnitteli kansainvälisenä läpimurtonaan pidetyn Paimion parantolan yhteydessä ensimmäiset modernit huonekalunsa. Parantolan suunnitelman liikkeelle sysäisseen arkkitehdin uransa aikana Aalto suunnitteli huonekaluja pääasiassa osaksi jotain arkkitehtuuriprojektiaan, ei niinkään yksittäisinä tuotteina.

Elämänsä aikana Alvar Aalto ehti osallistua noin 500:an eri projektiin, joista yli 400 oli Suomessa. (Rakennustieto 2014)

4.1. Alvar Aallon vuosia

- Alvar Aalto syntyi.....1898
- Valmistui arkkitehdiksi Helsingin teknillisestä yliopistosta.....1921
- Nai Aino Moision.....1924
- Muutto Turkuun.....1927
- Paimion parantolan avajaiset ja muutto Helsinkiin.....1933
- Artek perustetaan.....1935
- Aaltojen ensimmäinen yhdysvaltojen matka, ensimmäinen kirja Aallosta julkaistaan (New Yorkin maailmannäyttelyn katalogi).....1938
- Villa Mairean suunnittelu.....1939
- MIT:n professuuri.....1940
- Arkkitehtiiton puheenjohtaja.....1943
- Aino kuolee, Alvar Aallolla synkkä ajanjakso.....1949
- Nai Elissa Aallon.....1952
- Alvar Aalto suunnittelee oman veneen kesäasunnolleen Muuratsaloon.....1954
- Munkkiniemen ateljeen suunnittelu.....1955
- Aallosta tulee toinen Thomas Jefferson mitalin saanut arkkitehti.....1967
- Aallolle myönnetään Saksan korkein kulttuuritunnustus, Pour le mérite.....1969
- Aallolle myönnetään Ranskan arkkitehtuuriakatemian kultamitali.....1972
- Alvar Aalto kuolee.....1976

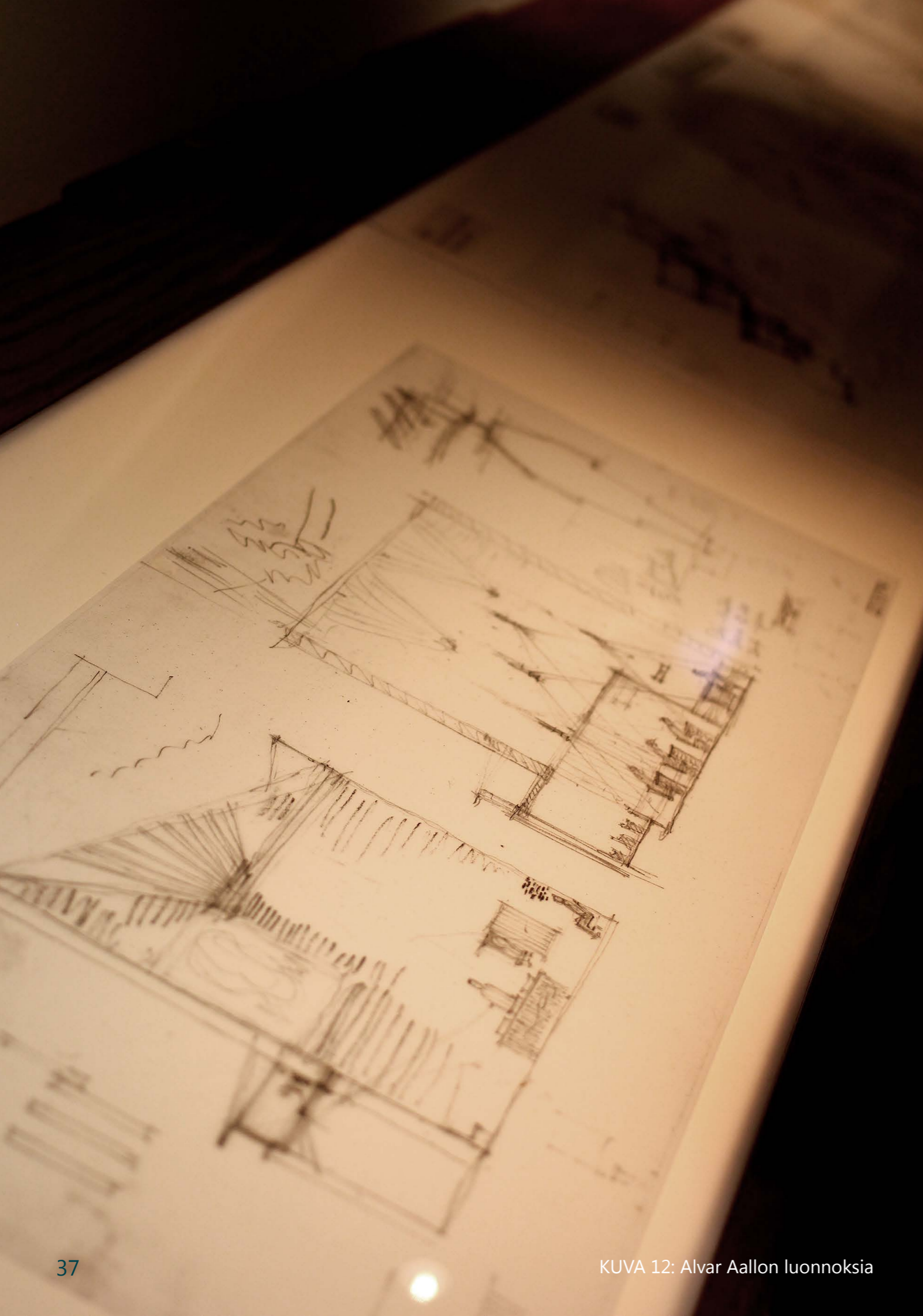
(Ateneum 2017)

4.2. Alvar Aallon työskentely

Millainen Alvar Aalto oli suunnittelijana? Mistä Aalto haki inspiraatiota ja miten hän katsoi maailmaa muotoilullisesta näkökulmasta? Aalto ei ikinä kertonut paljoa suunnittelutavoistaan, mutta tietoa on mahdollista löytää pääasiassa sivulauseista ja rivien välistä muun muassa Aallon pitämistä puheista ja haastatteluista.

Aallon suunnittelun lähtökohtina ovat esimerkiksi matkoilta saadut vaikutteet sekä olemassa olevien muotojen funktioiden ymmärtäminen ja niille uuden merkityksen antaminen uudella teknisellä tai toiminnallisella yhteydellä. Alvar Aalto ei siis teoriassa luo teknisesti tai ulkonäöllisesti uutta, vaan rakentaa vanhasta aineksestä aikaa kestävästä synteisistä. Nykypäivän muotomaailmassa tämä alkaakin olla jo tavallista, sillä täysin uusien muotokielten löytäminen on haastavaa ja uutuusarvoa tuotteisiin tuodaankin enemmän esimerkiksi materiaalien kautta. (Mikkola 1985)

Alvar Aalto ajatteli, että luovuus on vaistonvaraista. Kokeilu, erehdys ja oppiminen on parempi kuin pitkä harkitseminen. Aallon mukaan ihminen on osa luontoa ja luonto tavallaan opettaja. Alvar Aalto olikin tunnettu vahvasti orgaanisesta muotokielestään ja tavastaan huomioida luonto erityisesti arkkitehtuurissaan. Rakennukset rakennetaan luontoon, luonnon alaiseksi, missä yleensä metsät ja puistot raivataan rakennusten tieltä. (Mikkola 1985)

KUVA 13: Villa Mairea

Yksi asia Alvar Aallon työskentelyssä, mistä pitäisi saada lisää tietoa, on hänen Helsingin arkkitehtitoimistonsa.

Alvar Aalto perusti oman arkkitehtitoimistonsa kotitalonsa yhteyteen Helsinkiin 1930-luvulla. Suosion myötä kotitalon läheisyyteen rakennettiin 1950-luvulla erillinen ateljee/toimisto, johon toimisto siirtyi. Aallolla oli toimistossaan töissä useita arkkitehtejä, ja olisi mielenkiintoista tietää, minkälainen työnjako toimistolla oli. Usein toimistoilla kuitenkin tehdään yhteistyötä, joten kuinka suuri lienee ollut kenenkin arkkitehdin panos ja kuinka tämä on tuotu esiin? Vai ovatko työt aina olleet toimiston eli

Alvar Aallon nimissä suunnittelijasta riippumatta?

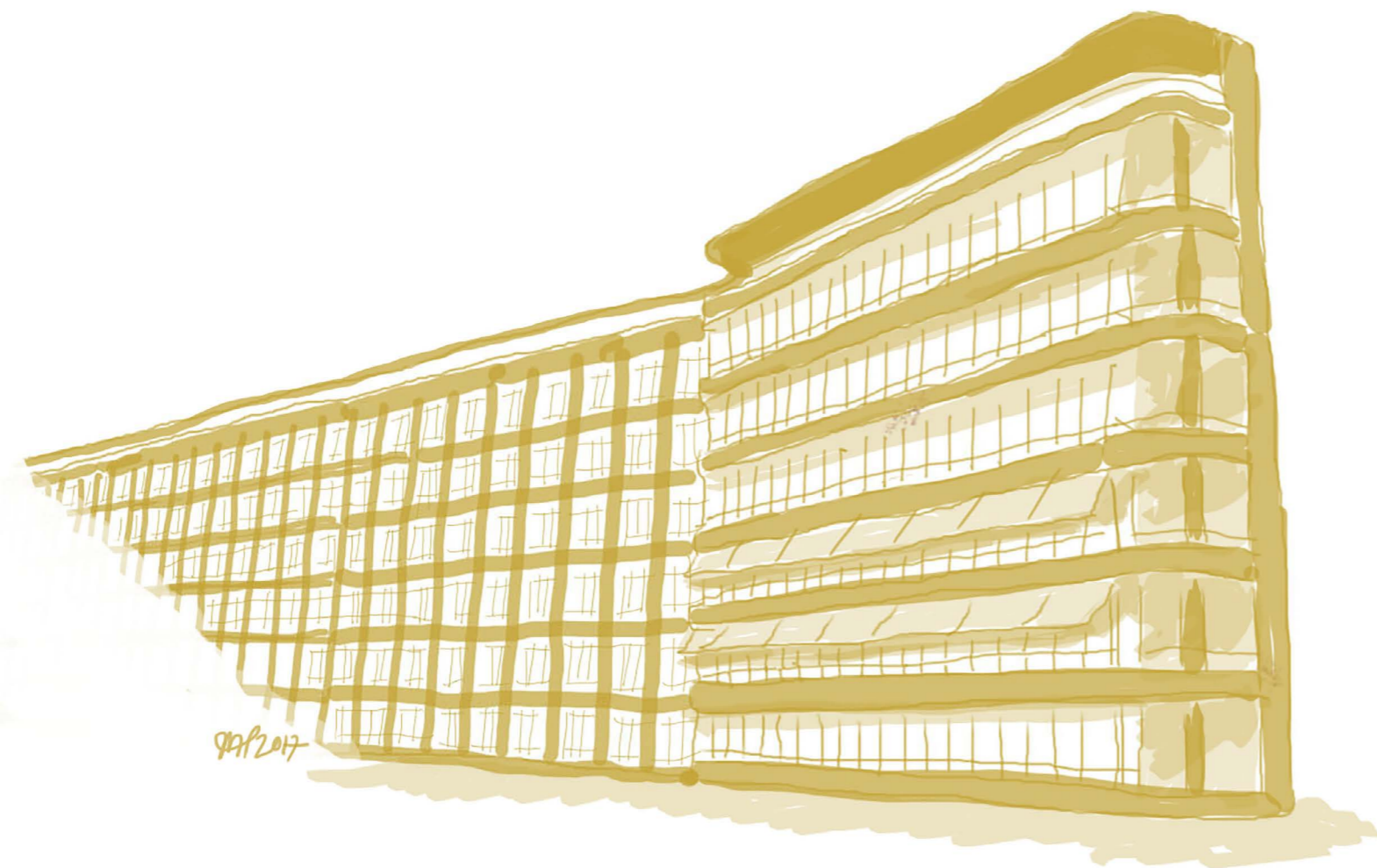
En kuitenkaan löytänyt juurikaan tietoa Aallon toimistosta tai sen sisäisistä työtavoista.

Tiedetysti kumpikin Aallon vaimoista vaikutti miehen työskentelyyn toimien hillitsevänä tekijänä, kun Alvarin suunnitelmat vaikuttivat liiankin lennokkailta. Kuitenkaan Alvar Aallon töistä ei yleensä käy ilmi, että vaimoilla olisi ollut osuutta suunnitteluprosessissa.

4.3. Alvar Aallon merkittävimmät työt

Ensisijaisesti Alvar Aalto on kuuluisa arkkitehtuuristaan, etenkin kansainvälisesti. Vuonna 1933 valmistunut Paimion tuberkuloosiparantola antoi ensi sysäyksen Aallon nousulle. Parantola suunniteltiin arkkitehtuurikilpailun työksi, ja se voittikin ylivoimaisesti kyseisen kilvan. Paimion Parantola oli ensimmäisiä Aallon kokonaisvaltaisia tilataideteosmaisia suunnitelmia. Osasyynä tähän suunnittelutyylisiin päätymiselle lienee ollut Aallon oma kokemus parantolan potilaana, jolloin sai suoraa informaatiota ja kokemusta siitä, millaisia parannusta vaativia asioita potilaat kohtaavat arjessaan. Parantolan on tehty täysin uudella tavalla suunnitella suoraan käyttäjälle, ensimmäisenä mielessä pitäen potilaan tarpeet ja mukavuus. Kuinka luoda potilaalle mahdollisimman miellyttävä ympäristö ja edistää näin paranemista, kaikki aistit mukaan luettuina. Paimion parantolan lisäksi Aallon merkittävimpiin töihin lukeutuvat ehdottomasti Viipurin kirjasto ja Villa Mairea.

Viipurin kirjaston Aalto suunnitteli vuonna 1927, osallistuen suunnitelmallaan kilpailuun, jälleen voitokkaasti. Kirjasto kuitenkin valmistui vasta vuonna 1935. Kuten Paimion parantolassa, myös kirjastossa näkyvässä osassa oli luonnonvalo. Etenkin kirjastoissa luonnollisen valon tärkeys tulee esiin. Itsekin kirjastoissa paljon viihtyvänä allekirjoitan, että luonnonvalolla on suuri merkitys tilan ja ympäristön viihtyvyyteen. (Suomen rakennustaiteen museo 1998)

Villa Mairean Alvar Aalto suunnitteli yhdessä vaimonsa Aino Aallon kanssa 1939, ystävilleen Harry ja Maire Gullichsenille.

Maire oli myös Aaltojen yhtiökumppani Artekissa. Villa Mairean suunnittelussa Aalloilla oli suhteellisen vapaat kädet sekä selkeä yhteisymmärrys asiakkaan kanssa. Lopputuloksessa onkin havaittavissa jonkun verran kokeileva työnjälki, ja huvilan suunnittelussa Alvar Aalto varmasti toteuttikin joitakin "pöytälaatikkoideoitaan", jotka eivät vielä aikaisemmin olleet päässeet toteutukseen asti. Villa Maireassa on myös selkeästi havaittavissa ihmisen ja luonnon välinen yhteys, sekä lähes luontomaista suunnittelua. Esimerkiksi aulan portaikko on hyvin puunrunkoja mukaileva, ja sulautuu ikkunasta avautuvaan metsämaisemaan. Samoin huvilan ulkoverhouksessa käytetyt puurimat tavallaan piilottavat taloa metsän keskellä. (Suomen rakennustaiteen museo 1998)

Muuratsalon koetalo (1952-54)

Alvar ja Elissa Aalto rakensivat 50-luvulla Muuratsalon saarelle kesähuvilan, niin sanotun koetalon. Talossa Alvar Aalto toi hyvin arkkitehtuurin puolella esille ajatustaan kokeilun paremmuudesta harkitsemisen sijaan. Koetalon seiniä on rakennettu esimerkiksi kokeilemalla erilaisia materiaaleja, saumauksia ja eri kokoisia tiiliä. Sisäpihan lattiassa on kokeiltu ja vertailtu muun muassa kovan laatoituksen ja pehmeän kasvillisuuden vaikutuksia tilassa. (Alvar Aalto säätiö 2017)

"--kokeita, jotka eivät vielä ole kypsiä kokeiltaviksi ja joissa luonnon läheisyys voi antaa impulsseja sekä muotoihin että rakenteisiin."

4.3.1. Merkittävät työt kalustemuotoilussa

Paimio-tuoli, 1932

Paimio-tuolin Aalto suunnitteli Paimion tuberkuloosiparantolan yhteydessä. Tuolin selkänojan kulma on suunniteltu niin, että siinä istuminen helpottaa hengittämistä. Tuoli on Aallolle tyypillistä taivutettua koivuvaneria. Artek valmistaa tuolia yhä. (Toromanoff 2016)

Savoy-maljakkoo, 1936

Ylivoimaisesti yksi Alvar Aallon kuuluisimpia teoksia niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin suomalaisen muotoilun kantajana on Savoy-maljakkoo. Alunperin Aalto suunnitteli maljakon osaksi Eskimonaisen nahkapöksyt -sarjaa, joka voitti Karhula-Iittalan järjestämän kilpailun. Vuosikymmenten aikana vaasin muodosta on tullut jokseenkin ikoninen ja tunnistettavan "aaltomainen" tuote, ja maljakon samaa tai hyvin mukailevaa muotoa onkin käytetty sekä muihin lasiesineisiin, että esimerkiksi tarjottimiin ja leikkuulautoihin. Nykyisin Aalto-maljakkoo nimellä tunnettua vaasia tuotetaan yhä käsityönä Iittalan lasitehtaalla.

L- jalka jakkara, 1933

Alvar Aallon suunnitteleman L-jalan muoto on syntynyt täysin uudella tekniikalla, jota pidetään skandinaavisen modernin muotokielen läpimurtona. Rakenteena on päädyistä viuhkamaiseksi sahattu puukappale, jonka uriin liimataan vaneria.

Tämä mahdollistaa puun taivutuksen haluttuun kulmaan kuumennuksen ja höyrytyksen avulla L-jalkainen jakkara on yhä tuotannossa Artekilla. (Aalto jakkara 60)

Tarjoiluvaunu, 1937

Aalto suunnitteli tarjoiluvaunun Pariisin maailmannäyttelyyn. Vaunu rakentuu taivutetusta koivusta, vaneripyöristä, laatoitetusta pöytätasosta sekä punotusta korista. Tarjoiluvaunu on yhä tuotannossa Artekilla. (Aalto tarjoiluvaunu 900)

4.4. Artek

Artek on vuonna 1935 perustettu suomalainen yritys, jonka yksinkertainen alkuperäinen ajatus oli esitellä ja myydä Alvar ja Aino Aallon suunnittelemaa huonekaluja. Lisäksi Artekin missiona oli toimia taidegalleriana, järjestää näyttelyitä, lisätä suomalaisen muotoilun vientiä ja tuoda kansainvälisiä saman ideologian omaavia tuotteita ja modernismia Suomeen.

Artekin perustivat Alvar ja Aino Aalto, Maire Gullichsen sekä Nils-Gustav Hahl, josta tuli ensimmäinen toimitusjohtaja. Gullichsen vastasi Artekin taiteellisemmasta puolesta, kun taas Aallot ja Hahl huonekalujen suunnittelusta sekä kansainvälistymisestä. Artekin tärkeimmiksi hetkiksi muodostuivat 1937 Pariisin ja 1939 New Yorkin maailmannäyttelypaviljongit. (Peltonen, Suhonen 1985)

4.5. Yhteenveto

Tärkeimmät ja käytettävimmät pointit Alvar Aallosta ja hänen työtavoistaan huonekalusuunnittelussa ovat ehdottomasti:

Vahva käyttäjälähtöisyys

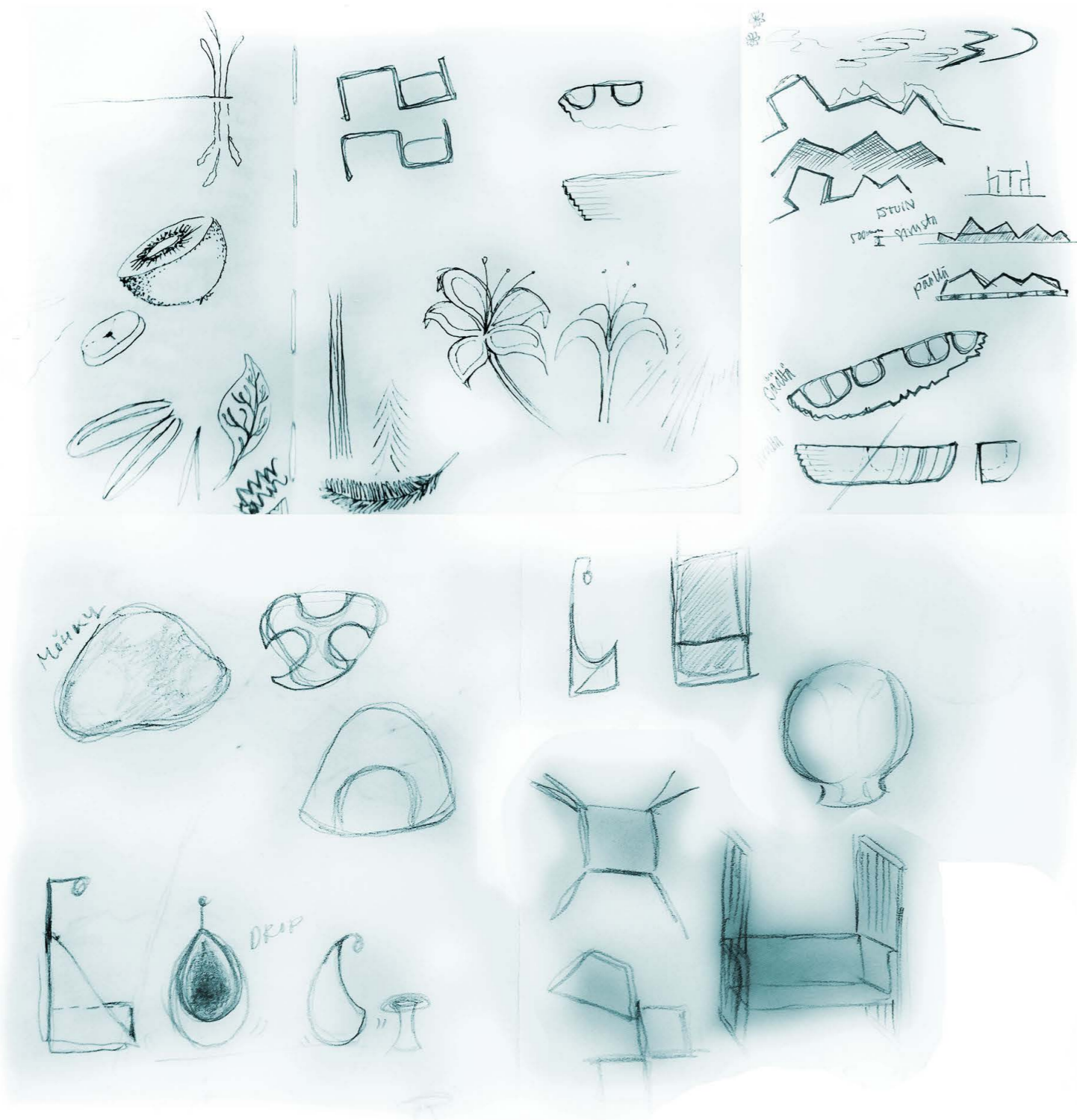
Osana arkkitehtuuriprojektia

Sopivat kaiken tyyppisiin koteihin ja julkisiin tiloihin

Matkustelun ja luonnon vaikutteet

Vain kalustesuunnittelijana ja opinnäytetyön laajuuden johdosta en luonnollisesti voi suunnitella omaa tuotettani osana arkkitehtuuriprojektia. Inspiraation lähteenä voin kuitenkin käyttää jo valmiin rakennuksen arkkitehtuuria, jos suunnittelen tiettyyn rakennukseen. Lisäksi tämä vaihtoehto saattaisi kaivata tarkempaa taustatietoa rakennuksen suunnittelijan tavoitteista ja tarkoituksista, joita ei välttämättä ole saatavilla. Ensisijaisena inspiraationlähteenäni aion käyttää luontoa, sillä orgaanisuus on kaunista ja sallii, ellei jopa pakota, virheitä. Luonto itsessään ja luonnon luoma muotokieli ei ole koskaan täydellistä tai tarkoituksenmukaista, ei suunniteltua. Luonnossa muodot muodostuvat hyvin satunnaisesti, ja siksi se on täynnä virheitä. Ihmisen luomat muodot sen sijaan ovat aina harkittuja ja mietittyjä, ja virheistä pyritään eroon. Lähemmäs aidosti orgaaniselta tuntuva muoto pääsee, kun antaa virheille tilaa ja jopa pyrkii niihin. Lisäksi pyrin ajattomaan ja yhdistävään muotokieleen.

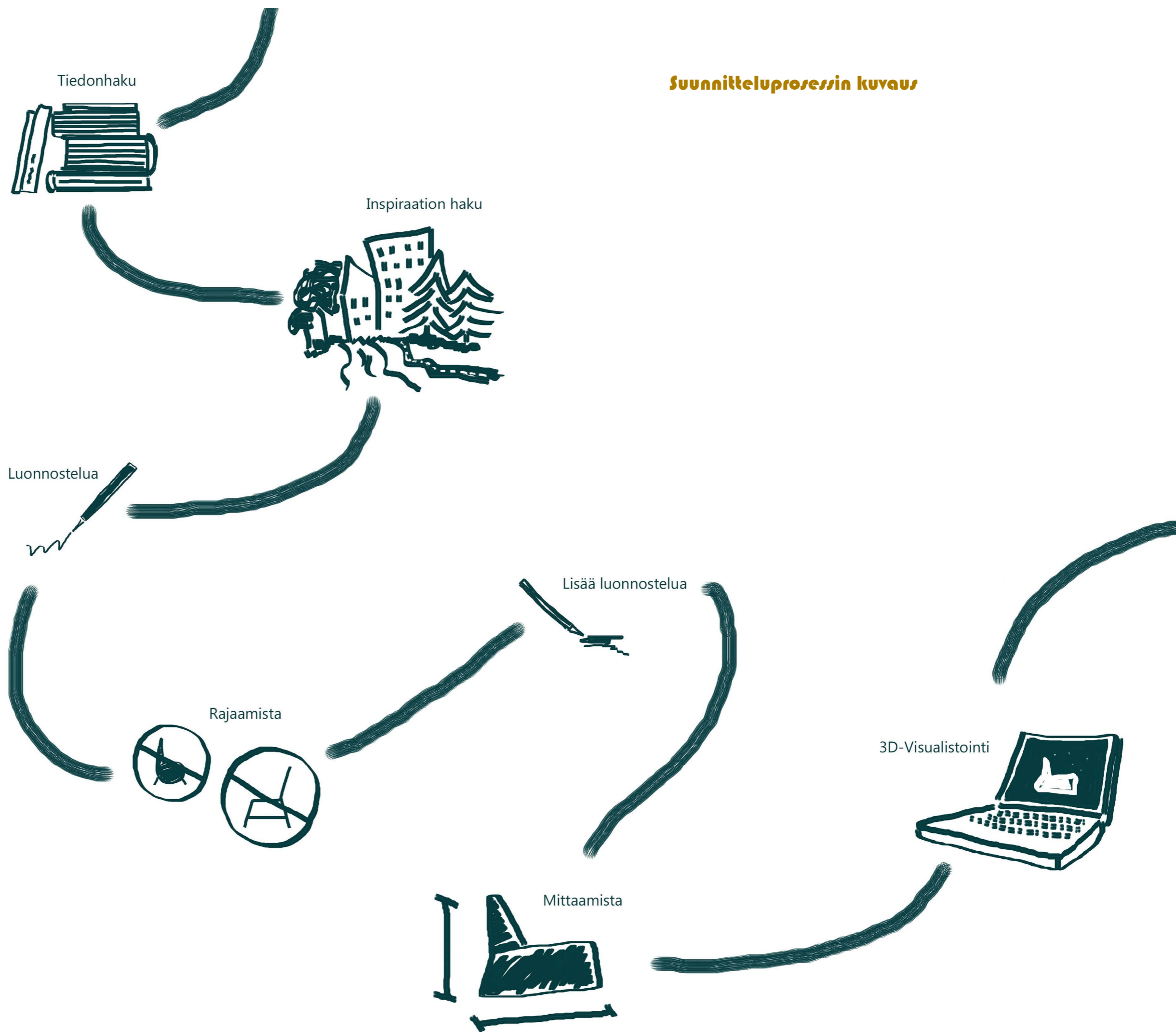

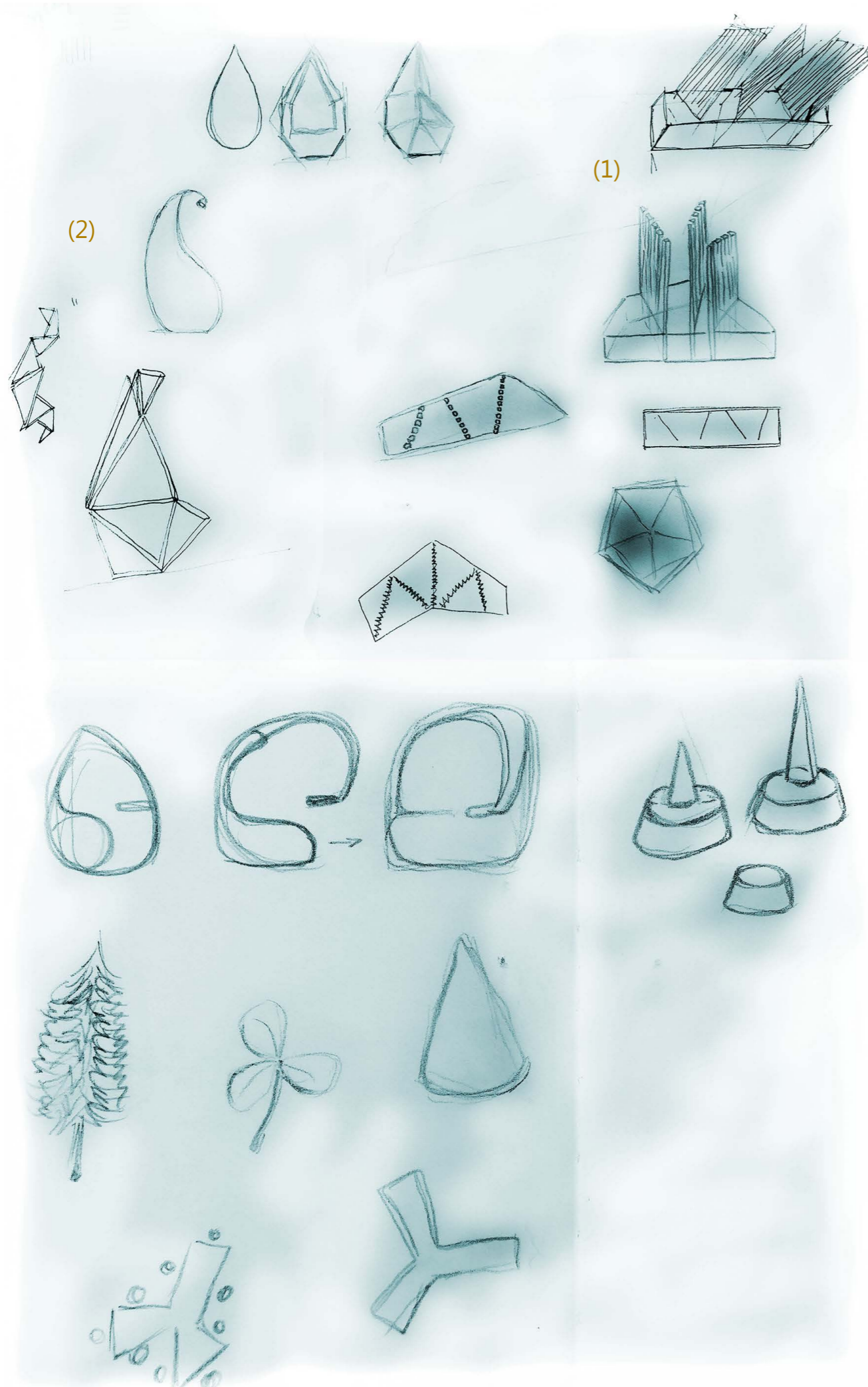
5. Oman kalusteen suunnitteluprosessi

Tutustuttuani suomalaiseen muotoiluun ja Alvar Aaltoon eli teoriaosuuden kokoamisen jälkeen aloitin oman kalusteen suunnitteluprosessin. Ensimmäisenä hankin tietoa, kuinka kirjastoja on tällä hetkellä kalustettu ja millaiset elementit tekevät kirjastosta viihtyisän sekä kodikkaan. Suomalaisista kirjastoista erityisesti mieleeni jäi Seinäjoen kaupunginkirjasto Apila, joka suorastaan kutsuu viihtymään pidemmänkin aikaa. Esimerkiksi Kuopion kaupunginkirjastossa ei ole selkeitä lukunurkkauksia tai alueita, vaan tuoleja on tiputeltu lähinnä hyllyjen väleihin.

Työskentelyalueen pöydät ja tuolit taas ovat käytössä melko äänekkäitä, mikä on hiukan epämiellyttävää. Lisäksi kirjasto kaipaisi rutkasti lisää luonnonvaloa, mutta se ei kuulu opinnäytetyöni alueeseen. Aloitin prosessin miettimällä kalustetta, joka toisi käyttäjälleen yksityisyyttä ja rauhaa, vaikka sijoitus olisi lähellä hyllyjä ja muiden asiakkaiden liikennettä.

Suunnitteluprosessin kuvaus

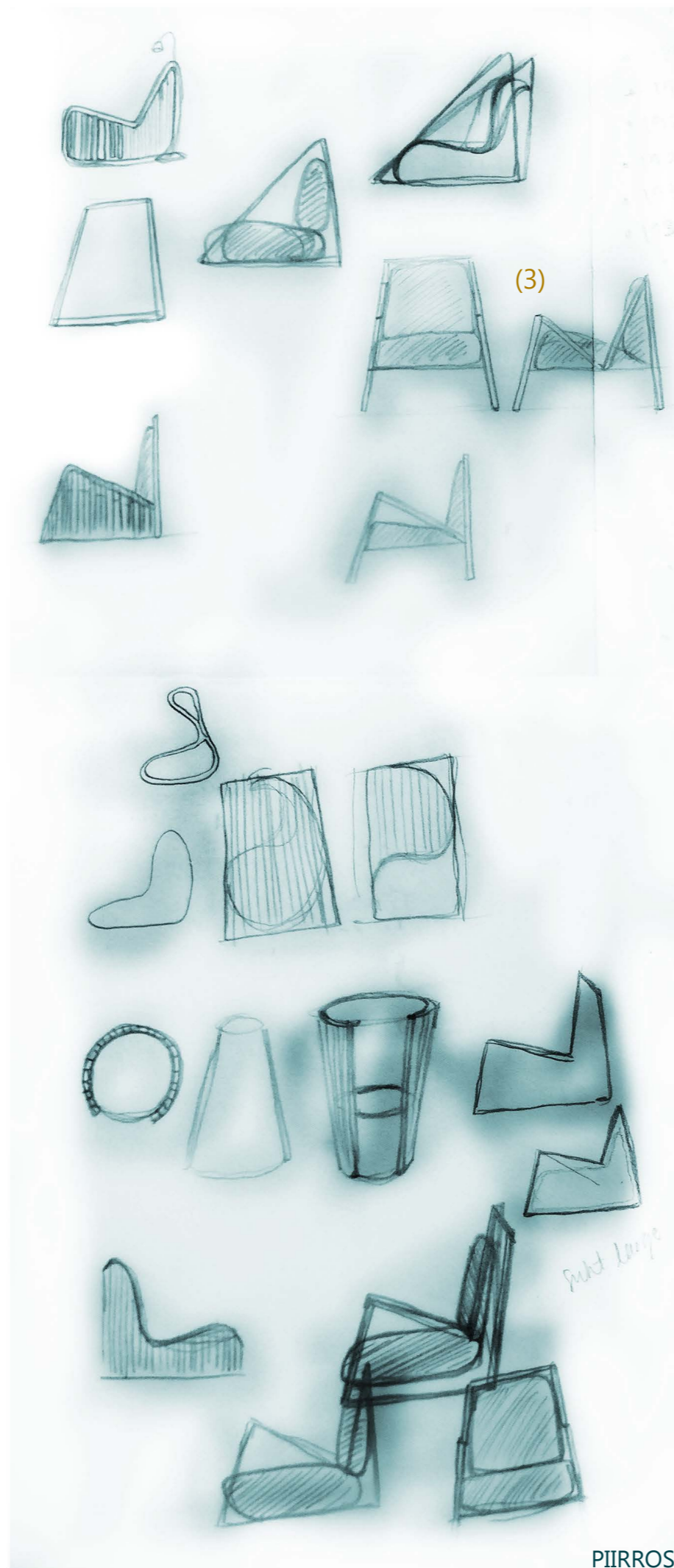

Suunnitteluprosessin alkuun otin mukaan Alvar Aallolta luonnosta inspiroitumisen, ja päätin lähteä etsimään tuotteen muotokieltä ulos puistoihin ja kaupungille. Inspiraatiota hakiessani tutkin isoja ja pienempiä muotoja, sekä luonnon muovaamia että ihmisen rakentamia. Luonnostelin kynän ja paperina kanssa sekä laajempia maaston muotoja, että pienempiä yksityiskohtia, esimerkiksi puiden lehtiä. Erityisesti esimerkiksi horisonttilinjat ovat mielestäni kiehtovia ja inspiroivia. Ne saattavat olla samaan aikaan hyvinkin selkeitä ja monikulmaisia, esimerkiksi metsän ja kaupungin yhdistyessä. Pidin jatkuvasti silmäni auki mielenkiintoisille asioille, ja jos ei sattunut olemaan piirustusvälineitä mukana, otin valokuvia, joiden perusteella luonnostelin sitten, kun oli sopiva hetki. Luonnon muodot eivät kaikki aivan sellaisenaan tietenkään sovi kalusteisiin, joten luonnosteluvaiheessa selkeästi yksinkertaistin muotoja. Luonnosta muotojen hakemisen lisäksi tein luonnostelua ja muodon etsimistä vapaalla viivan vetämisellä.

Alkuvaiheessa luonnostelun tulee olla runsasta ja sensuroimatonta, mitä enemmän luonnostelee ja pirttää, sitä enemmän materiaalia saat jatkoa varten. Näiden pohjalta syntyi muutama idea, joita halusin viedä eteenpäin.

Valittuani muutaman idean jatkokehittelyyn, luonnostelin niitä lisää. Kokeilin mahdollisimman monenlaisia variaatioita ideoista. Tässä vaiheessa prosessia mietin samalla määrittelemiäni kriteereitä, joita halusin kalusteen esittävän - pehmeys, suoja, yksityisyys, monikäyttöisyys, pohjoismaisuus.

Ensimmäinen (1) idea oli iso, monen henkilön yhtä aikaa käyttämä, hiukan taideteosmainen penkki. Penkin voisi jakaa useammalle käyttäjälle pystyrimoituksella, joka samalla toisi käyttäjälleen jonkun verran yksityisyyttä, sulkematta kuitenkaan ulkopuolista maailmaa täysin ulos. Pidin tästä ideasta paljon, mutta lopulta ajattelin pystyrimoituksen olevan hiukan liian "aaltomainen", sekä sopimaton yksityiseen kotiin.

Toinen (2) idea oli Drop, pesämäinen, vesipisaran muotoinen tuoli. Luonnostelin tuolista sekä avoimempaa vaihtoehtoa, että umpinaisempaa, jossa käyttäjä saisi helposti oman rauhan ja yksityisyyden.

Pisaraa-muoto mahdollistaisi helposti kohdevalon lisäämisen tuoliin, jolloin umpinaisuus ei häittäisi esimerkiksi tuolissa lukemista tai työskentelyä. Lisäksi luonnostelin tuolista myös keuvua mallia.

Koin tuolin kuitenkin ehkä jopa liian eristäväksi yksityiseen kotiin, ja lisäksi tietyllä tapaa hieman Eero Aarnion Pallotuolin tyyliksi - se olisi todennäköisesti liian persoonallinen ja korkeakustanteinen ollakseen osa keskiverto suomalaisen kodin sisustusta.

Kolmas (3) idea oli selkeästi muita tavanomaisempi, ylisuureksi mitoitettu nojatuoli. Tämä oli ideoista käyttökohteeltaan monipuolisin, se sopisi sekä julkiseen että yksityiseen tilaan helposti ja päätinkin jatkaa tämän idean jatkokehittelyä.

5.2. Valinta

–

Yksi syy Alvar Aallon tuotteiden suosioon ja ajan kestävyteen on varmasti se, että ne sopivat sekä julki- että yksityistilaan. Tämän tiedon pohjalta päädyin lopulta valitsemaan ylisuuren nojatuolin.

Nojatuoli sen sijaan sopii mielestäni hyvinkin kenelle tahansa käyttäjälle, sekä hienompaan julkiseen tilaan, että tavallisempaan yksityiskotiin.

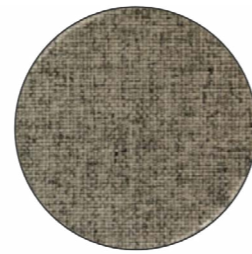
Se on riittävän siisti ja pelkistetty olematta silti halvan näköinen. Tehtyäni valinnan, jatkoin vielä luonnostelua ja piirsin useita variaatioita miettien esimerkiksi muotojen pehmeyttä tai kovuutta, mittasuhteita, ja yksityisyyttä.

Luonnostelun jälkeen siirryin mallintamaan tuolia 3D-ohjelmalla.

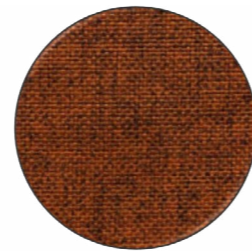
3D-mallinnuksesta on helppo nähdä, miltä esimerkiksi mittasuhteet suunnilleen näyttäisivät oikeasti. Etenkin tuolin rungon mittasuhteita oli helppo miettiä tässä kohtaa. Kokeilin ohuempia ja paksumpia käsinojia, mutta ohuemmat näyttivät siltä, ettei tuoli kestä istumista, kun taas paksummat olivat liian massiiviset.

M-tuoli

3564

3111

3620

6. lopputulos

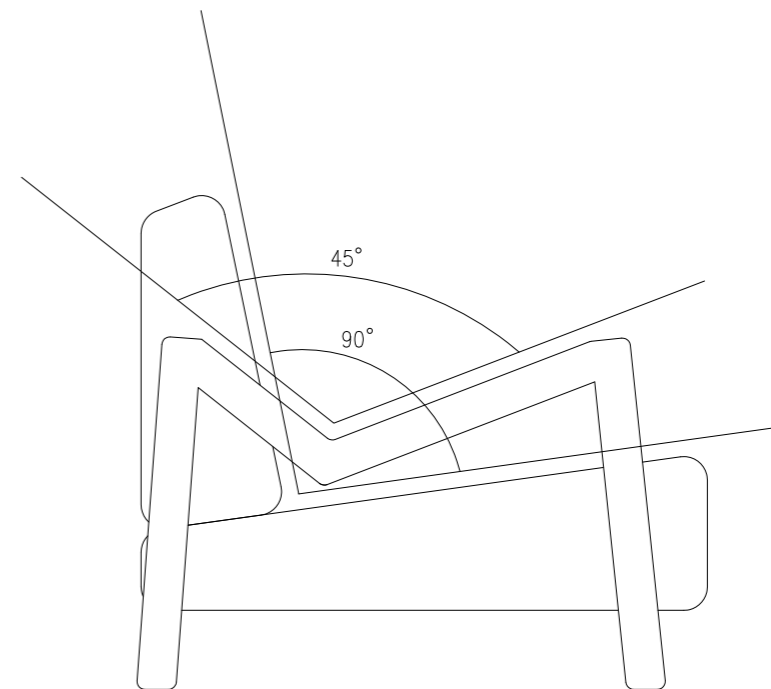
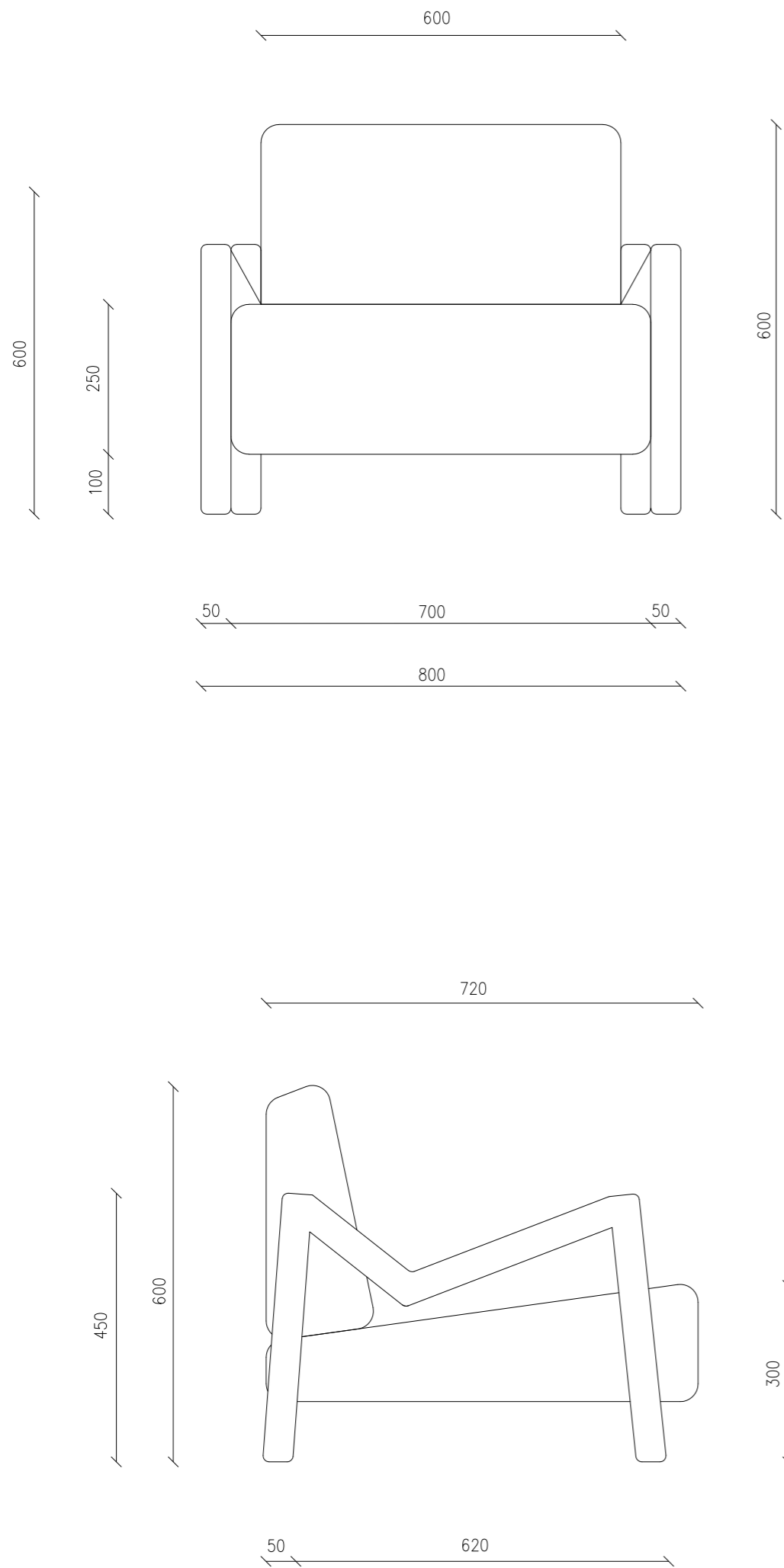
Etenkin julkisen tilan materiaalien tulee olla erittäin hyvin kulutusta kestävä. M-tuolin rungon halusin olevan lämpimän ja miellyttävän mielikuvan luovan, joten luonnollinen materiaalivalinta on puu. Puulajeista tammi on kauniin värinen.

Istuimiin valitsin Lauritzon'sin Trevi A3000-kangasta. Se on hyvin kulutusta kestävä, julkitiloihin suunniteltua materiaalia. Esimerkkivärit ovat murrettuja ja lämpimiä, ja tukevat rungon lämmintä ja pehmeää sävyä.

Vaalea väri vaihtoehto on sopivan neutraali yksityiseen kotiin, kun taas tummemmat ja kirkkaammat värit sopivat julkiseen tilaan. Tummissa liki näkyy huonosti, mikä lisää tuolin käyttöikä.

Tuoli on mitoitettu selkeästi normaalia isommaksi, ja sen on tarkoituskin olla niin iso, että siinä on mahdollista ottaa rentokin asento, sekä vaihdella asentoa tarpeen tullen.

Käsinojat on suunniteltu enemmänkin esteettisyys kuin ergonomia edellä. Luonnollisesti niihin ei juurikaan pysty nojaamaan, mutta niistä saa kyllä tukea tuolista noustessa.

Itse lopputuotteeseen, M-tuoliin, olen suhteellisen tyytyväinen. Mielestäni kaluste edustaa minua suunnittelijana sekä arvojeni.

Pidän sitä esteettisesti kauniina, ja useaan tilaan sopivana. Tuoli ei ole liian persoonallinen, mutta samalla siinä on jotain, mihin en ole ennen törmännyt. Pohdin prosessin alussa, jos pyrkisin pois omaksi kokemastani muotokielestä ja tyylistä, ja kokeilisin jotain uutta. Lopulta se oli liian vieras ja outo ajatus, enkä uskonut voivani seisoa työni takana, jos se ei alun alkaenkaan tunnu omalta. Toki lopputuotteessa on vielä paljon jatkokehittävää, ja proton puuttuessa on esimerkiksi vaikea vielä sanoa, millainen tuoli olisi oikeasti istua. Opinnäytetyön laajuuden ja siihen käytettävän ajan puitteissa nämä ovat kuitenkin toissijaisia asioita, ja seuraavaksi tuotetta sekä suunnittelijaa pitäisikin lähteä myymään etsien proton tekemisestä kiinnostunutta yritystä.

Kuitenkin, jos nyt kävisin suunnitteluprosessini uudestaan läpi, todennäköisesti mieltäisin ja luonnostelisin vielä lisää ja jatkokehittäisin useampaa luonnosta, sillä perustettuani muotokielen luontoon ja julkisten tilojen lisäksi yksityiskotiin sopivaksi, päädyin lopulta jättämään pois kalusteen tuoman yksityisyyden, sillä en kokenut sitä tarpeelliseksi kotikäytössä. Loppujen lopuksi kirjastossa rauha olisi kuitenkin tärkeää.

Tämä on yksi asia, mitä jatkokehittelyssä voisi miettiä: voisiko tuoliin lisätä jotain rauhaa tuovaa, tai käyttää jotain muuta, esimerkiksi tilanjakajia apuna.

Visualisointikuvat tuolista kirjastotilassa tehtyäni huomasin, että tuolin istumakorkeudeksi oli jäänyt vain 300 mm. Se ei sovi kaikille käyttäjille, vaikka toki tekee tuolista persoonallisen. Tein tuolista lisäksi pari variaatiota niin, että istumakorkeus on standardi 450mm. Toisessa on pidemmät jalat, ja toisessa leveämpi istuin. Nämäkin tuolit eivät ole huonon näköisiä, joten mitassa sattunut virhe vahvistaa kokeilun tärkeyttä.

7. Pohdinta

Alvar Aalto lienee yksi eniten kirjoitettuja arkkitehtejä maailmassa, aivan varmasti ainakin Suomessa. Jo pelkästään kirjallisuuden puolella teoksia ja lähteitä on lukemattomia, ja niiden kaikkien löytäminen ja läpikäyminen mahdotonta. Tämän takia täydellisen vastauksen löytäminen Alvar Aallon suunnittelun salaisuuksiin on työlästä, jos edes mahdollista. Opinnäytetyössäni käyttämä lähdemateriaali on ollut rajallista ja vain murto-osa olemassa olevasta, joten on hyvinkin todennäköistä, ettei kaikki tärkein tieto vain tullut vastaan.

Tästä huolimatta koen löytäneeni joitakin sellaisia asioita, jotka ovat avanneet omia silmiäni suunnittelijana. Mielestäni on tärkeää, että suunnittelussasi astut niin sanotusti asiakkaan saappaisiin. Jos tiedostat jo prosessin varhaisessa vaiheessa, mitkä ovat ne aidot ja oikeat ongelmat nykyisessä tuotteessa, ja tiedät, mitä kehitystä tulee apahtua, että tuote saa riittävää uutuusarvoa, olet jo huomattavasti lähempänä onnistumista. Konkreettisenä esimerkkinä voisi antaa Alvar Aallon Paimion parantolan suunnittelun. Aalto oli itse potilaana, ja tiesi missä piilevät suurimmat ongelmat. Kokonaiskuvan näkeminen on tärkeää. Suunnittelemasi tuotteen tulee istua silleen kaavailtuun tilaan, tuotteen ja tilan tulee keskustella keskenään, jotta kokonaisuus on miellyttävä ja kutsuva.

Jos joskus työskentelen sisustusarkkitehtina arkkitehtien kanssa yhteistyössä, tämä oivallus varmasti auttaa projektissa. Koen, että esimerkiksi opintojen aikana suunnitellut tuotteet ovat olleet tavallaan irtonaisia, ilman konkreettista ja tiedettyä tilaa, johon ne olisivat tulossa.

Toisaalta myös laajempi käyttäjän miettiminen on auennut opinnäytetyön myötä. On mahdollista suunnitella myös kalusteita, joille ei ole määritetty niin selkeästi käyttäjää, vaan lähtökohtana on, että se sopii kaikille. Koulun projekteissa on yleensä tietty käyttäjäryhmä, mahdollisesti hyvinkin suppea sellainen. Mielestäni on hyvä hallita molemmat ääripäät, tarkasti rajatusta ihan kenelle tahansa. Opinnäytetyöni kautta opin, että on mahdollista erottaa käyttäjä ja käyttö toisistaan.

Käyttäjä voi olla määritetty, tai tuotteen tulee sopia kenelle vain. Käytössä sen sijaan on kysymys ongelmanratkaisusta - kuinka tuote palvelee määritettyä tai määrittämätöntä käyttäjää.

Mutta onko Alvar Aallon kohdalla, tai yleisesti muotoilun kentällä kyseessä sitten puhdas lahjakkuus? Mielestäni lahjakkuus astuu esiin siinä kohtaa, kun muutoin tuotteen funktiot on katsottu kohdalleen, ja aletaan miettiä muotokieltä ja ulkonäköä. Muotokieli on myös mielipide, se heijastaa suunnittelijan arvoja siinä missä käyttäjänkin. Ja kun kyseessä on mielipide, siihen ei ole olemassa oikeaa vastausta. Aikalaistensa mukaan Aalto oli lahjakas arkkitehti ja hyvin pidettävä persoona, mutta sitä on mahdoton sanoa, onko kyseessä fakta vai pelkästään puhetta. On aivan varmaa, etteivät kaikki pidä Alvar Aallonkaan tuotannosta, vaikka hän suosiota yhä niittää. Tästäkään suosiosta ei voi vielä sanoa, johtuuko se pelkästään itse tuotteista tai niiden markkinoinnista, vai onko kyse esimerkiksi siitä, että Suomessa tehtaot eivät uskalla lähteä kokeilemaan uusilla muotoilijoilla.

Vasta, kun tätä lähdetään rohkeasti yrittämään, voidaan tehdä perusteltuja johtopäätöksiä siitä, onko yrityksillä oma merkityksensä suomalaisen muotoilun trendeissä ja niiden jatkuvuudessa.

Lähteet

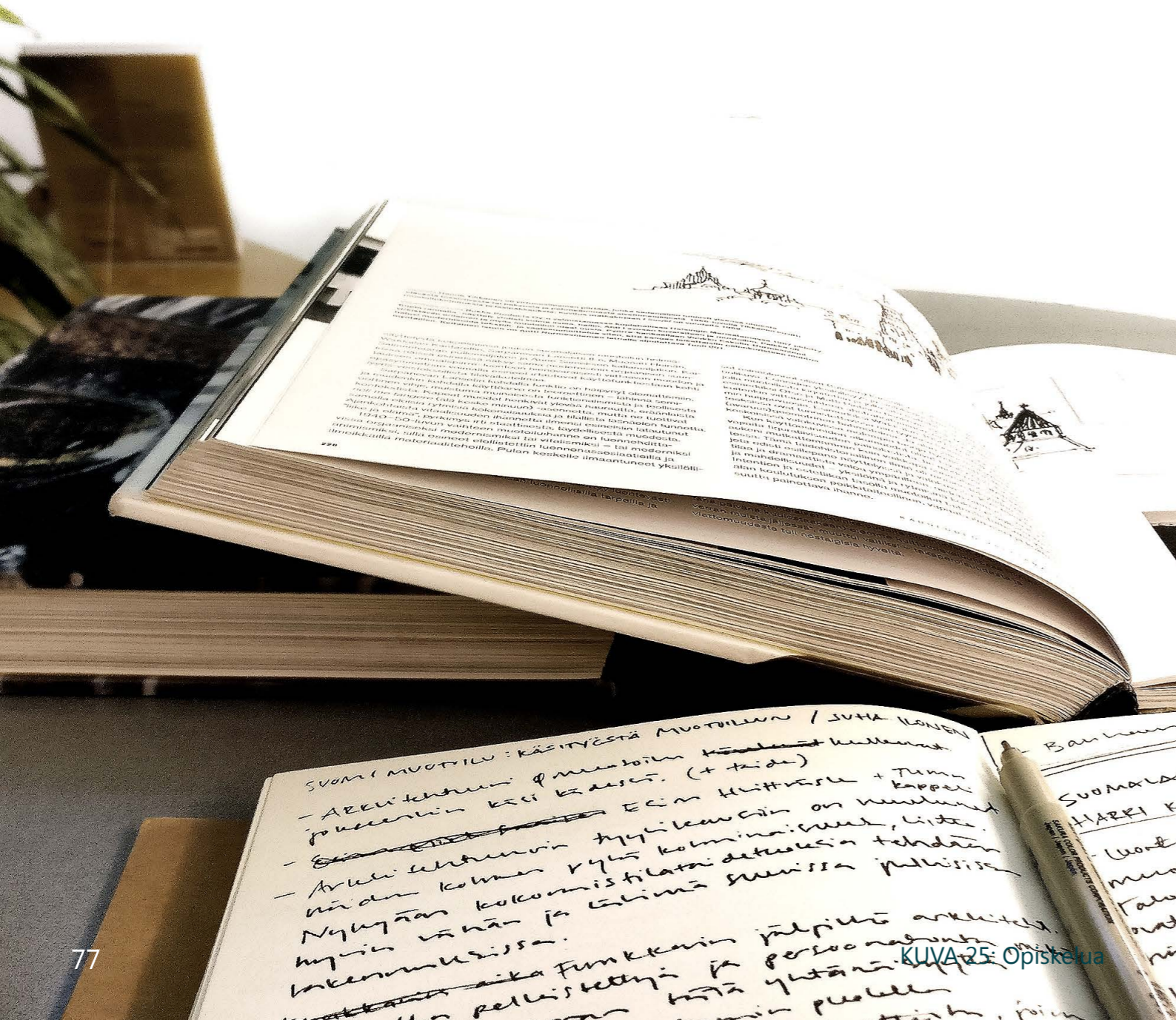
Verkkolähteet

- Alvar Aalto säätiö. 2017. Alvar Aalto. [Viitattu 18.06.2017]
Saatavissa <https://www.alvaraalto.fi/tietoa/alvar-aalto/>
- Alvar Aalto säätiö. 2017. Muuratsalon koetalo. [Viitattu 24.06.2017]
Saatavissa: <http://www.alvaraalto.fi/koetalo.htm>
- Artek. Alvar Aalto. [Viitattu 18.06.2017]
Saatavissa: <http://www.artek.fi/fi/company/designers/9>
- Christine ja Göran Schildtin säätiö. 2017. Alvar Aalto. [Viitattu 18.06.2017]
Saatavissa: <http://www.villaschildt.fi/fi/alvar-aalto>
- Finnish Design Shop. 2004-2017. Aalto jakkara 60. [Viitattu 25.06.2017]
Saatavissa: <https://www.finnishdesignshop.fi/huonekalut-jakkarat-aalto-jakkara-musta-linoleum-p-4314.html>
- Finnish Design Shop. 2004-2017. Aalto tarjoiluvaunu 900. [Viitattu 25.06.2017]
Saatavissa: <https://www.finnishdesignshop.fi/huonekalut-poydat-artek-aalto-tarjoiluvaunu-900-valkoinen-p-4363.html>
- Fiskars Finland. Alvar Aalto -kokoelma. [Viitattu 25.06.2017]
Saatavissa: <https://store.iittala.fi/sisustus/alvar-aalto--kokoelma-maljakko-160-mm-kirkas/p/k000444>
- Lauritzon's. 2017. Trevi A3000. [Viitattu 27.10.2017]
Saatavissa: <https://lauritzon.fi/product/trevi-a3000/>
- Museovirasto. 2009. Hvitträskin altejeehuvila. [Viitattu 01.07.2017]
Saatavissa: http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=948

VILJO, E. M. 1997. Aalto, Alvar. Kansallisbiografia-verkkójulkaisu. Studia Biographica 4. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura [Viitattu 19.06.2017]
URN:NBN:fi-fe20051410
Saatavissa: <http://www.kansallisbiografia.fi/kansallisbiografia/henkilo/1408>

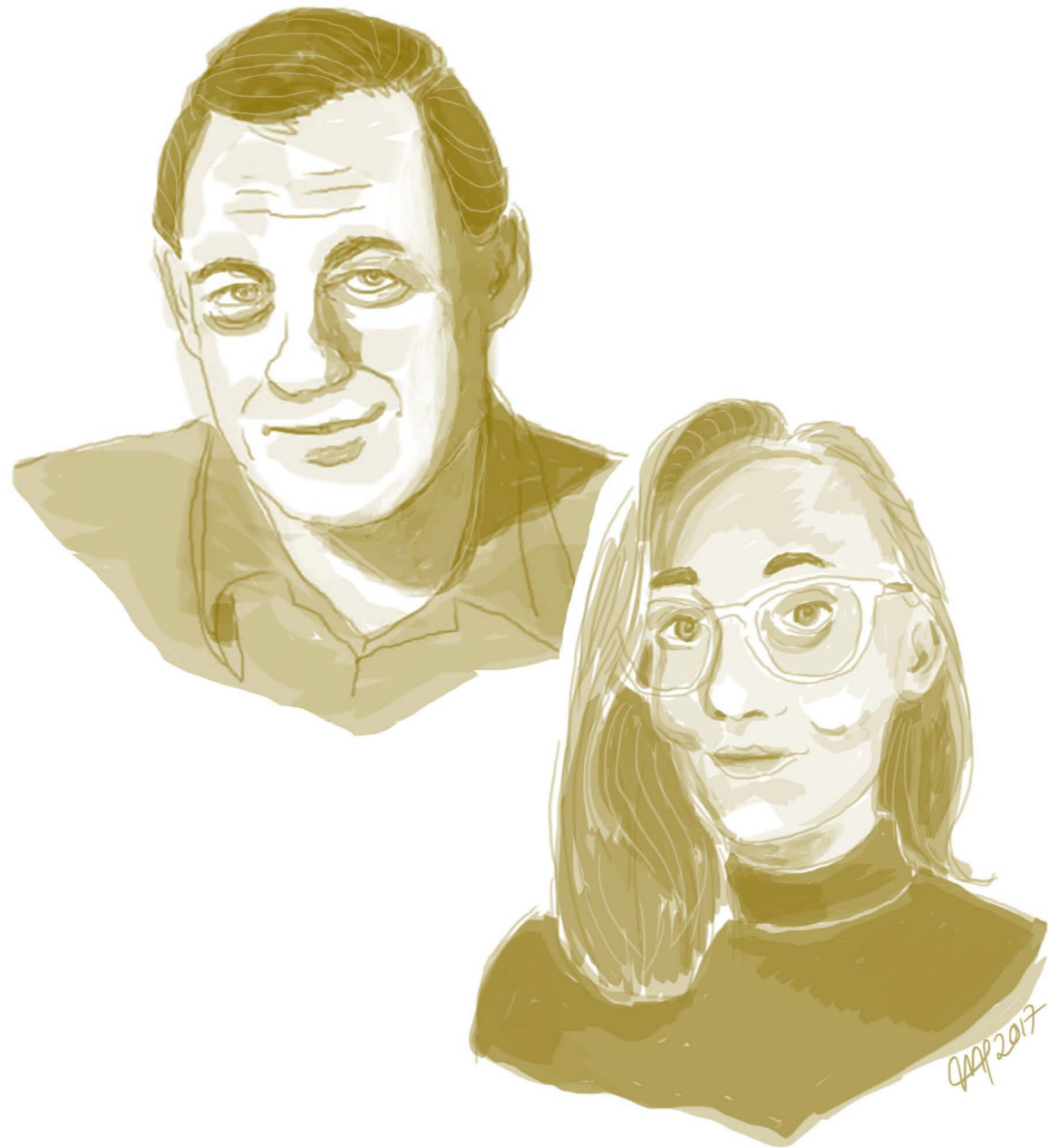
Kirjalliset lähteet

- Arkkitehtiehti. Nro 9-10. 1953. Alvar Aalto.
Alvar Aalto Museum. 2002. Alvar Aalto: Designer. Vammala: Vammalan kirjapaino Oy.
Designmuseo. 2004. Alvar Aalto: muotoilija, filosofi - 8 näkökulmaa. Helsinki: Art-Print Oy.
LAHTI L. 1997. Alvar Aalto aikalaisten silmin. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy
MIKKOLA, K. 1985. Aalto. Jyväskylä: Gummerus.
PELTONEN, J., SUHONEN, P. 1985. Artek 1935-1985. Taideteollisuusmuseon julkaisu no 15. Helsinki.
PÖPPÖNEN H. 2013. Designkuplia. Helsinki: Unigrafia Oy
Rakennustieto. 2014. Alvar Aalto: What and when. Estonia: Meedia Zone OÜ
SEPPÄLÄ-KAVÉN, U. 2015. Muodon Ajat. Tallinna: AS Spin Press
Suomen rakennustaiteen museo. 1998. Alvar Aalto seitsemässä talossa. Helsinki: F. G. Lönnberg
TOROMANOFF, A. 2016. Chairs by architects. Lontoo: Thames & Hudson.
VIHMA, S. 2008. Suomalainen muotoilu - Käsityöstä muotoiluun. Porvoo: Weilin + Göös.
VIHMA, S., ILONEN, J., KALHA, H. 2009. Suomalainen muotoilu - Esineistä teollisuustuotteiksi. Porvoo: Weilin + Göös.

- Kuva 1: Pyhälampi, Maija 2017. Tekijän arkistot.
Kuva 2: Pyhälampi, Maija 2015. Tekijän arkistot.
Kuva 3: Pyhälampi, Maija 2015. Tekijän arkistot.
Kuva 4: Pyhälampi, Maija 2016. Tekijän arkistot.
Kuva 5: Pyhälampi, Maija 2015. Tekijän arkistot.
Kuva 6: Pyhälampi, Maija 2015. Tekijän arkistot.
Kuva 7: Pyhälampi, Maija 2017. Tekijän arkistot.
Kuva 8: Pyhälampi, Maija 2017. Tekijän arkistot.
Kuva 9: Pyhälampi, Maija 2015. Tekijän arkistot.
Kuva 10: Pyhälampi, Maija 2015. Tekijän arkistot.
Kuva 11: Pyhälampi, Maija 2015. Tekijän arkistot.
Kuva 12: Pyhälampi, Maija 2015. Tekijän arkistot.
Kuva 13: Pyhälampi, Maija 2015. Tekijän arkistot.
Kuva 14: Pyhälampi, Maija 2015. Tekijän arkistot.
Kuva 15: Pyhälampi, Maija 2015. Tekijän arkistot.
Kuva 16: Pyhälampi, Maija 2017. Tekijän arkistot.
Kuva 17: Pyhälampi, Maija 2017. Tekijän arkistot.
Kuva 18: Pyhälampi, Maija 2017. Tekijän arkistot.
Kuva 19: Pyhälampi, Maija 2017. Tekijän arkistot.
Kuva 20: Pyhälampi, Maija 2017. Tekijän arkistot.
Kuva 21: Pyhälampi, Maija 2017. Tekijän arkistot.
Kuva 22: Pyhälampi, Maija 2017. Tekijän arkistot.
Kuva 23: Pyhälampi, Maija 2015. Tekijän arkistot.
Kuva 24: Pyhälampi, Maija 2015. Tekijän arkistot.
Kuva 25: Pyhälampi, Maija 2017. Tekijän arkistot.
Kuva 26: Pyhälampi, Maija 2017. Tekijän arkistot.

Piirros 1: Pyhälammi, Maija. 2017. Tekijän arkistot.
Piirros 2: Pyhälammi, Maija. 2017. Tekijän arkistot.
Piirros 3: Pyhälammi, Maija. 2017. Tekijän arkistot.
Piirros 4: Pyhälammi, Maija. 2017. Tekijän arkistot.
Piirros 5: Pyhälammi, Maija. 2017. Tekijän arkistot.
Piirros 6: Pyhälammi, Maija. 2017. Tekijän arkistot.
Piirros 7: Pyhälammi, Maija. 2017. Tekijän arkistot.
Piirros 8: Pyhälammi, Maija. 2017. Tekijän arkistot.
Piirros 9: Pyhälammi, Maija. 2017. Tekijän arkistot.
Piirros 10: Pyhälammi, Maija. 2017. Tekijän arkistot.
Piirros 11: Pyhälammi, Maija. 2017. Tekijän arkistot.
Piirros 12: Pyhälammi, Maija. 2017. Tekijän arkistot.

Muut lähteet

Alvar Aalto: Taide ja moderni muoto -näyttely. 2017. Ateneum.